Dosar nr. 2-1551/2024
PIGD: 2-24146779-09-2-23122024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

06 februarie 2025 or. Fălești
Judecătoria Bălți (sediul Fălești)
în persoana judecătorului Lilia Trocin
grefier Mariana Lungu
cu participarea:
reclamantei, reprezentantului reclamantei, avocatului Boris Șobea și a reprezentantului pârâtului, avocatului Stroncea Nicolae
în lipsa pârâtului legal citat

examinând, în ședință publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Mariana împotriva lui Budeanschi Alexandr privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori comuni stabilită prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05.07.2024 și încasarea de la pârât a câte 2500 lei pentru întreținerea fiecărui copil, lunar, și ½ din cheltuielile pentru studiile și cazarea fiului *****,-

c o n s t a t ă:

I. Argumentele participanţilor la proces:

1. La data de 23 decembrie 2024, Cebotari Mariana a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Budeanschi Alexandr privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori comuni stabilită prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05.07.2024 și încasarea a ½ din cheltuielile pentru studiile și cazarea fiului *****.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta, invocă că, în luna aprilie 2006 a stabilit relaţii conjugale cu Budeanschi Alexandr, născut la 0***** stabilindu-se cu traiul în s. *****, raionul Glodeni.

Din relaţiile de concubinaj au doi copii comuni minori: *****, născut la 0***** şi Budeanschi *****, născut la *****. În luna iunie 2022 a trecut cu traiul în s. ***** raionul Făleşti. Copii minori comuni se află la întreţinerea sa, fapt confirmat de adeverinţa nr.81 din 28.10.2024, eliberată de Primăria com. ***** raionul Făleşti.

Prin hotărârea judecătoriei Bălţi sediul Făleşti din 05.07.2024 s-a încasat în beneficiul său, din contul lui Budeanschi Alexandr pensie de întreținere a copiilor minori comuni într-o sumă bănească fixă în cuantum de 3000 (trei mie) lei, plătită lunar, începând cu data de 28.02.2024 şi până la atingerea majoratului de către copii, sau până la schimbarea situaţiei materiale a părţilor.

S-a încasat de la Budeanschi Alexandr în beneficiul său 4325 lei, cu titlu de cheltuieli pentru studii şi cazarea pentru feciorul *****.

Budeanschi ***** este elev în clasa a VIII-a la Gimnaziul din s. ***** raionul Făleşti este înmatriculat la Şcoala Sportivă pentru copii şi juniori la secţia de fotbal, unde suportă cheltuieli pentru vestimentaţie, hrană, transport, iar feciorul ***** este elev la Colegiul Naţional de Comerţ al ASEM în anul II de studii în bază de contract, costul căruia constituie 10400 (zece mii patru sute) lei, fapt confirmat de acordul adiţional la contractul nr. C 150-23 din 11.08.2023.

Conform contractului de locaţiune nr.4/228, plata pentru cazare în căminul nr.4, situat în mun. Chişinău, str. Florilor 4/2 constituie 3900 (trei mii nouă sute) lei.

Pârâtul Budeanschi A. se află la muncă în Irlanda.

În legătură cu faptul, că nu are un loc de muncă în Republica Moldova este nevoită să plece periodic la muncă în Germania pentru a întreține copiii, lăsându-i în custodia mamei sale, Cebotari Nadejda, care este pensionară pentru limită de vârstă.

3. În drept cererea a fost întemeiată pe prevederile art.74, 76, 79, 110 din Codul familiei, art.206 alin.(l) Cod de procedură civilă.

4. La data de 26 decembrie 2024, reclamanta Cebotari Mariana și-a majorat pretențiile în latura încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, solicitând încasarea a câte 2500 lei, lunar, pentru fiecare copil, în total 5000 lei (f. d. 23).

5. Reclamanta Cebotari Mariana și reprezentantul acesteia, avocatul Boris Șobea în baza mandatului avocațial cu seria MA nr. 1839493 din 18.12.2024, în ședința de judecată au pledat pentru admiterea integrală a cererii de chemare în judecată concretizată la data de 26.12.2024. A mai comunicat reclamanta că, ea a suportat cheltuielile pentru studiile și cazarea copilului *****, căruia ia transmis bani și fiul a achitat toate sumele necesare. Menționând că, de fapt, cheltuielile pentru întreținerea copiilor sunt mult mai mari.

6. Pârâtul Budeanschi Alexandru, în ședința de judecată, nu s-a prezentat, însă a fost reprezentat de către avocatul Nicolae Stroncea în baza mandatului avocațial cu seria MA nr. 1690626 din 15.01.2024 (f. d. 26), care a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată, considerând că reclamanta nu a probat faptul că contactul de studii a fost achitat anume de ea și nu de către pârâtul Budeanschi Alexandr. Totodată a făcut referire că, pârâtul are un copil mic din actuala relație, pentru care ar suporta mari cheltuieli.

II. Aprecierea instanței:

7. Ascultând explicațiile participanților la proces, cercetând cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

8. Conform art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

9. Potrivit art. 6 alin. (1) Codul familiei, *persoanele fizice îşi realizează de sine stătător drepturile ce le aparţin şi iau naştere din relaţiile familiale, dacă prezentul cod nu prevede altfel.*

(2) Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor familiale nu trebuie să lezeze drepturile, obligaţiile, libertăţile şi interesele legitime ale altor membri ai familiei şi ale altor personae.

10. Conform art. 3 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, *în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala*.

11. Principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui – o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

12. Potrivit art.16 al Legii RM nr.338-XIII din 15.12.1994 cu privire la drepturile copilului, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului*.

13. În conformitate cu art. 51 alin.(1)-(3) Codul familiei, *se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 ani (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului*.

Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

14. Conform art. 60 Codul familiei, *părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat.*

15. Potrivit art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova *„părinții sunt obligați să asigure creșterea, educația și instruirea copiilor”.*

16. Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei *„părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat”.*

17. Potrivit art. 60 alin. (2) din Codul familiei *„părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane”.*

18. Conform art. 74 din Codul familiei *„(1) Părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale”.*

19. Potrivit art. 75 din Codul familiei *„(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii.*

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. (...).

20. Potrivit explicațiilor ce se regăsesc în alin. 4 al Hotărârii Plenului Curți Supreme de Justiție ”Privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei*”,* nr. 4 din 15 aprilie 2013, *starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părintelui), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.*

21. Totodată, sintagma *“alte circumstanţe importante”,* extinde sfera de aplicare a articolului 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra.

22. Conform articolului 110 din Codul familiei, *în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia*.

23. La acest compartiment, instanța subliniază că reieșind din normele citate, sarcina aprecierii cuantumului pensiei de întreține aparține în exclusivitate instanței competente să o examineze.

24. Grație legislației în vigoare, se desprinde principiul unanim recunoscut că obligația de a contribui la întreținerea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială *a copilului îi revine ambilor părinți, respectiv nu poate pusă doar în sarcina unuia dintre părinți.*

25. Totodată, se reține și faptul că instanţele de judecată urmează a ţine cont de interesul superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie, precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

26. Articolul 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului*.

27. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

28. La caz este necesar de menționat că, normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copiilor şi asigurarea dezvoltării lor le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copilului îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

29. De asemenea se menționează că, un copil nu are nevoie doar de îmbrăcăminte, încălţăminte şi alimente, ci are nevoie şi de condiţii decente şi optime de locuit, ce presupune o locuinţă adecvată creşterii unui minor, curată, mobilată şi utilată, are nevoie de o bună pregătire educaţională, de cărţi potrivite vârstei sale şi, cel mai important, are nevoie de afecţiune şi atenţie permanentă, de cineva care să se ocupe de educaţia şi îngrijirea sa permanentă şi constantă. Or, este mai mult decât evident că toate aceste „îndatoriri” enumerate mai sus rămân în sarcina părintelui la care a fost stabilit domiciliul minorului. Așadar, cuantumul pensiei de întreținere urmează a fi unul rezonabil pentru întreţinerea copilului minor, capabil să asigure condiţiile de viață necesare dezvoltării normale a copilului.

30. Prin probatoriul cercetat în ședință de judecată, s-a stabilit cu certitudine că părțile în cauză au doi copii minori comuni, fiul *****, născut la *****IDNP *****și fiul Budeanschi *****, născut la *****, IDNP ***** care după separarea părților se află până în prezent în grija reclamantei Cebotari Mariana (f.d. 4, 5, 6).

31. Astfel, conform certificatelor de naștere eliberate pe numele ***** și Budeanschi *****, la rubrica părinți, sunt indicați: tata Budeanschi Alexandr și mama Cebotari Mariana (f. d. 4,5).

32. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05 iulie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Mariana împotriva lui Budeanschi Alexandr a fost admisă și s-a dispus încasarea de la Budeanschi Alexandr în beneficiul reclamantei Cebotari Mariana, pensia de întreținere a copiilor minori, *****, născut la *****IDNP *****și Budeanschi *****, născut la *****, IDNP ***** în mărime de 1 500 lei, lunar, pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului copiilor sau schimbarea situației materiale a părților (f. d. 7).

33. Pe motiv că, odată cu creșterea copiilor, cresc și cheltuielile, iar minimul de existență, fiind legat de nivelul prețurilor, ce sunt în permanentă creștere, reclamanta solicită majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori ***** și *****, stabilit prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 05 iulie 2024, considerând că cuantum de 1 500 lei pentru fiecare copil nu acoperă jumătate din cheltuielile minim necesare pentru întreținerea unui copil.

34. În opinia instanței, **cererea este întemeiată, acționând în interesul superior al copiilor, pe de o parte și, pe de altă parte, în ședință s-a constatat că pârâtul este apt de muncă, muncește peste hotare, mai are la întreținerea sa un copil cu vârsta de un an, din relația actuală, pentru întreținerea căruia suportă cu mult mai puține cheltuieli.**

Reclamanta, însă solicită majorarea cuantumului pensiei de întreținere a doi copii de vârsta adolescentă, ce presupune mult mai multe cheltuieli în raport cu un copil de un an. Aici se reține că, alte obligații pecuniare, pârâtul nu are, decât întreținerea unui copil mic de un anișor. Totuși cheltuielile pentru copiii ***, ***** a. n. și Budeanschi *****, ***** a. n. urmează a fi repartizate între ambii părinți.**

Cuantumul pensiei de întreținere se va stabili inclusiv în coraport cu situația din țară, în perioada în care prețurile la produsele alimentare, de igienă, sunt în continuă creștere de la un an la altul, fiind în creștere și coșul minim de consum. Informația prezentată de Biroul Național de Statistică reflectă minimul de existență pentru perioada semestrului II a anului 2024.

35. La stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor, urmează să se țină cont de interesele copilului și drepturile acestuia de a beneficia de o întreținere corespunzătoare. În acest context instanța de judecată menționează că, în prezent copiii se află la educația și întreținerea mamei, care își exercită nu numai obligațiile patrimoniale, dar și cele nepatrimoniale, ce ține de creșterea și îngrijirea zilnică a copiilor minori, suportând toate cheltuielile în acest sens.

36. Jurisprudența CEDO statuează că interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial (cererea nr.43123/10 cauza *P.K. vs Polonia*).

37. Instanța reține că la momentul depunerii cererii privind modificarea pensiei de întreținere, copilul minor ***** are vârsta de 16 ani, iar copilul minor Budeanschi ***** are vârsta de 14 ani. La acest compartiment instanța reține că potrivit extrasului de pe pagina web a Biroului Național de Statistică minimul de existență al copilului cu vârsta de 7-17 ani, pentru semestrul I al anului 2024 pentru orașe mici constituie suma de 3 222,9 lei.

38. Mai mult, instanța notează că potrivit art. 2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existenţă, *minimul de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului*. Iar, conform art. 3 al aceleiaşi Legi, *mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei şi mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.*

39. Reieșind din cele menționate, având în susținere prevederile articolului 27 ale Convenţiei internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, care indică că părinţilor le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare copilului, instanța consideră că pensia de întreținere stabilită prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Fălești, din 05 iulie 2024, la momentul depunerii prezentei acțiuni în justiție nu reprezintă o sumă rezonabilă și urmează a fi majorată, în contextul circumstanțelor reținute în speță și la situația prețurilor de consum din Republica Moldova.

40. La soluționarea litigiului dedus judecății, instanța se va axa și pe principiul consacrat în art. 18 din Convenţia internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

41. Instanța subliniază că la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere se va lua în considerare nevoile vitale a copiilor minori, precum și capacitatea persoanei care trebuie să plătească pensia de întreținere, criterii care sunt apreciate în raport cu situația particulară a acestora.

42. Referitor la argumentele reprezentantului pârâtului precum că pârâtul, la moment se află în relație de concubinaj din care mai are la întreținerea sa un copil minor, instanța reține că este important de găsit un echilibru între interesele părinților și cele a copiilor. Tot aici se reține că, partea pârâtului nu a prezentat probe din care să rezulte că pârâtul n-ar fi apt de muncă, că ar avea alte obligații pecuniare. Astfel, se va admite cererea și se va majora cuantumul pensiei de întreținere a copiilor majorând obligația lunară a pârâtului până la suma de 2 500 lei pentru fiecare copil.

43. Reiterând prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, *ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținînd cont în primul rînd de interesele acestuia*.

44. Totodată, art. 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

45. Prin urmare în vederea respectării interesului suprem al copiilor, cât și asigurării unei întreţineri corespunzătoare și adecvate, individualizate a copiilor, reieșind din necesitățile specifice ale acestora, consideră proporțională și echitabilă admiterea pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copii minori *****, născut la ***** ***** și Budeanschi *****, născut la ***** stabilită în mărime de 3 000 lei (câte 1 500 lei pentru fiecare copil) lunar, prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 05.07.2024, și se va încasa de la pârât în beneficiul reclamantei pensia de întreținere a copiilor minori *****, născut la ***** ***** și Budeanschi *****, născut la ***** în mărime de 2 500 lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii și până la atingerea majoratului copiilor minori.

46. Potrivit art. 13 alin. (4) Cod de executare al RM, în cazul modificării hotărârii, instanţa eliberează un nou titlu executoriu în corespundere cu dispozitivul modificat. Titlul executoriu emis în temeiul unei hotărâri casate sau modificate se restituie instanţei emitente spre anulare.

47. În această ordine de idei, instanța menționează că titlu executoriu, emis de Judecătoria Bălți (sediul Fălești) în temeiul hotărârii nr. 2-257/2024 din 05.07.2024 cu privire la încasarea de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana pensia de întreținere a copiilor minori – *****, născut la ***** ***** și Budeanschi *****, născut la *****, în mărime de 3000 lei, plătită lunar, devine caduc din data de 23.12.2024, iar drepturile și obligațiile părților rezultate din acesta, pentru perioada de până la data de 23.12.2024, rămân în vigoare.

48. Cu referire la pretenția reclamatei privind încasarea cheltuielilor suportate pentru studii și cazarea copilului minor ***, instanța de judecată reține următoarele**:

49. Conform art.58 alin.(1) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*.

50. Conform art.60 alin.(2) din Codul familiei, *părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane*.

51. Potrivit prevederilor art. 60 lin. (3) din Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Instituţia de învăţămînt şi forma de instruire sînt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului*.

52. Articolul 74 alin.(1) din Codul familiei prevede, *că părinţii sunt obligaţi săşi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material*.

53. Iar, conform art.79 din Codul familiei, *în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe.* ***Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sunt stabilite de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare***.

54. Din normele citate rezultă, că la examinarea solicitării cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare pentru studii și cazarea copilului minor, instanţa urmează să stabilească cuantumul cheltuielilor suplimentare generate de aceste circumstanţe, starea materială şi familială a părinţilor, precum şi faptul că ambii părinţi urmează să participe la cheltuielile suplimentare.

55. Materialele cauzei atestă că, minorul *** a fost înmatriculat la Colegiul Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din R. Moldova, Specialitatea Marketing pentru care taxa de studii pentru anul 2024-2025 constituie suma de 10 400 lei (f.d. 11) această sumă fiind achitată în două tranșe, la 30.08.2024 s-a achitat 5200 lei potrivit facturii (f. d. 12), iar a doua tranșă a fost achitată la data de 23.01.2025 potrivit facturii (f. d. 30-32). Ambele sume au fost achitate de către copilul *****, ***** a. n. având vârsta de 16 ani în perioada când a efectuat achitările.**

56. Totodată, instanţa constată că pentru cazarea minorului în căminul academiei a fost semnat contractul de locațiune cu nr. 4/228, pentru care prețul locațiunii constituie suma de 3 900 lei, anual (f. d. 13). Aceste cheltuieli la fel au fost suportate de către reclamantă ce se confirmă prin chitanța din 30.08.2024 (f. d. 15).

57. Astfel, instanţa conchide că cheltuielile suplimentare generate de studiile copilului minor, urmează a fi repartizate proportional între ambii părinți, or, potrivit prevederilor articolul 18 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului nr.52 din 20 noiembrie 1989 stipulează expres, că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

58. Din considerentele menţionate, raportând prevederile legale sus menţionate la circumstanțele cauzei, instanța de judecată va admite pretenția reclamantei Cebotari Mariana şi va încasa de la pârâtul Budeanschi Alexandr în beneficiul ultimei cheltuielile suportate pentru studii și cazarea copilului minor *****, în mărime de 7 150 lei. Or, **pârâtul nu a prezentat probe din care ar rezulta că dânsul a suportat careva cheltuieli suplimentare pentru studiile, cazarea copilului *****.**

59. Conform art.98 al.(1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.

60. Conform art. 85 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă şi art. 4 pct.1) a Legii taxei de stat, nr. 1216-XII din 03.12.1992, "*de taxa de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere*".

61. În conformitate cu 98 alin.(1) Cod de procedură civilă „*cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*".

62. Conform art.87 alin.(1) lit. f) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină din suma cu care se majorează ori se reduc sumele de plată, dar nu mai mult decît pe un an – în acţiunile de majorare sau de reducere a sumelor de plată.*

În temeiul celor relatate, precum și în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2), art. 236, art. 238-241 Cod de procedură civilă,

h o t ă r ă ș t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Mariana împotriva lui Budeanschi Alexandr privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori comuni stabilită prinhotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05.07.2024 și încasarea de la pârât suma de 5000 lei, a câte 2500 lei pentru întreținerea fiecărui copil, lunar, și ½ din cheltuielile pentru studiile și cazarea fiului *****, se admite.

Se majorează cuantumul pensiei de întreţinere, stabilită prin hotărârea Judecătoria Bălți (sediul Fălești) nr. 2-257/2024 din 05 iulie 2024 şi se încasează de la Budeanschi Alexandr, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul *****, raionul Glodeni în beneficiul lui Cebotari Mariana, născută la *****, IDNP ***** domiciliată în satul ***** raionul Fălești, pensia de întreținere a copiilor minori comuni – *****, născut la *****IDNP *****și Budeanschi *****, născut la *****, IDNP ********** a câte 2 500 (două mii cinci sute) lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu data de 23.12.2024 până la atingerea majoratului copiilor.

Titlul executoriu eliberat de Judecătoria Bălți (sediul Fălești) în temeiul hotărârii nr. 2-257/2024 din 05 iulie 2024 cu privire la încasarea de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana pensia de întreţinere a copiilor minori – *****, născut la *****IDNP *****și Budeanschi *****, născut la *****, IDNP ***** în mărime de 1 500 lei, lunar, pentru fiecare copil, devine caduc din data de 23.12.2024, iar drepturile și obligațiile părților rezultate din acesta, pentru perioada de până la data de 23.12.2024, rămân în vigoare.

Se încasează de la Budeanschi Alexandr, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul *****, raionul Glodeni în beneficiul lui Cebotari Mariana, născută la *****, IDNP ***** domiciliată în satul ***** raionul Fălești, suma de 7 150 (șapte mii o sută cincizeci) lei cu titlu de cheltuieli pentru studii și cazarea fiului *****, născut la *****IDNP *****.

Se încasează de la pârâtul Budeanschi Alexandr, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul *****, raionul Glodeni în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1011, 97 lei (o mie unsprezece lei 97 bani), de plata căreia a fost scutită de drept reclamanta la depunerea cererii.

Hotărârea, în latura încasării pensiei de întreținere a copiilor minori se execută imediat, însă este cu drept de apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Fălești).

Președinte de ședință,
Judecător Lilia Trocin